

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд

Број: 6/0-02-217/2022-8

Датум: 21. фебруар 2022. године

Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-217/2022-1, коју је дана 6. јануара 2022. године, поднела Апотекарска установа „ВЕНУ“, са седиштем на адреси Косовска бр. 4, Београд, Република Србија, преко законског заступника директора Јелене Јерговић, дана 21. фебруара 2022. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране Апотекарске установе „ВЕНУ“, са седиштем на адреси Косовска бр. 4, Београд, Република Србија, матични број 17571206, над Апотекарском установом „LORA“, са седиштем на адреси Антифашистичке борбе 21г, Нови Београд, Република Србија, матични број 17754165, куповином 100% удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, Апотекарска установа ВЕНУ, уплатио дана 6. јануара 2022. године, износ од XXX на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Апотекарска установа „ВЕНУ“, са седиштем на адреси Косовска бр. 4, Београд, Република Србија, матични број 17571206 (у даљем тексту: подносилац пријаве или АУ ВЕНУ), поднела је Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), дана 6. јануара 2022. године, преко законског заступника Јелене Јерговић, пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-217/2022-1 (у даљем тексту: пријава). Допуна пријаве је поднета 3. фебруара 2022. године.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријава потпуна и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. У списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, даље у тексту: Закон), подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Комисија је о овом захтеву одлучила посебним закључком о заштити података.

Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве представља приватну здравствену установу у смислу Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/2019), активну у малопродaji фармацеутских производа и медицинских средстава. Тренутно, АУ BENU на територији Републике Србије поседује око 400 апотека.

АУ BENU припојене су следеће здравствене установе у Републици Србији: ЗУ GOODWILL, Апотеке Крсмановић, ЗУ JULIJA PHARM, Апотеке Нови Сад, Апотеке Здравље Крагујевац, као и имовина и пословање Апотеке Уна Крагујевац, што је све одобрено решењима Комисије.

АУ BENU припада Phoenix групи друштава. Матично друштво читаве групе је друштво Phoenix Pharma SE, са седиштем на адреси Pflingstweidstrasse 10-12, D-68199, Манхајм, Република Немачка, регистарски број HRB 727494. Ова група активна је у трговини фармацеутским производима и медицинским средствима у 26 европских земаља, као и у области велепродаје, дистрибуције и малопродaje, при чему у Републици Србији у малопродaji фармацеутских производа и медицинских средстава Phoenix група развија и маркетиншки концепт Betty. Поред тога што управља са преко 160 дистрибутивних центара из којих снабдева здравствене установе и апотеке лековима и другим медицинским средствима, Phoenix група пружа и велики број фармацеутских услуга дуж целог дистрибутивног ланца, по принципу „All in One“. У области малопродaje, ова група активна је у 14 европских земаља у којима поседује мрежу од око 2.800 сопствених апотека.

На територији Републике Србије, ова група друштава је, поред АУ BENU, присутна преко следећих друштава и апотекарских установа:

- Phoenix Pharma d.o.o., са седиштем на адреси Боре Станковића бр. 2, Београд, матични број 07517807, претежна регистрована делатност - трговина на велико фармацеутским производима. Основна делатност овог друштва је промет лекова и парафармацеутике домаћих и страних произвођача, увоз регистрованих лекова, увоз лекова за спровођење клиничких студија, као и увоз нерегистрованих лекова по посебним захтевима купаца, уз одобрење надлежних институција. Оснивач и једини члан овог друштва је друштво Phoenix PIB Austria Beteiligungs GmbH, регистарски број FN 291986 t;
- Evropa Lek Pharma d.o.o., са седиштем на адреси Боре Станковића бр. 2, Београд, матични број 17326937, и истом шифром делатности, као и његов

оснивач и једини члан, друштво Phoenix Pharma d.o.o. Ово друштво пружа додатне услуге у сектору фармације, попут подршке при регистрацији лекова, обележавању производа, логистичке подршке при клиничким испитивањима, пружања маркетинг решења за производе и компаније, услуга консигнационог складиштења и набавке лекова за веледрогерије и болнички сектор;

- Апотекарска установа „LIVSANE“, са седиштем на адреси Стражиловска бр. 19а, Нови Сад, матични број 17345664, делатност здравствене установе - трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама - апотекама;
- Ino-pharm d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Боре Станковића 2, Београд, матични број 17345664, чија је основна делатност трговина на велико фармацеутским производима. Оснивач и једини члан овог друштва је друштво Phoenix Pharma;
- Transmed Transport d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Боре Станковића бр. 2, Београд, матични број 20916613, претежна регистрована делатност - трговина на велико фармацеутским производима. Основна делатност овог друштва је пружање услуга транспорта и доставе фармацеутских производа апотекама. Оснивач и једини члан овог друштва је немачко зависно друштво из састава Phoenix групе, Transmed Transport GmbH, регистарски број HRB 6484;
- Phabis IT Solutions d.o.o. Šimanovci, са седиштем на адреси Доситејева бр. 33, Шимановци, матични број 17489046, претежна регистрована делатност - рачунарско програмирање, што представља и његову основну делатност, и
- Апотекарска установа „Oto-Medicalpharm“, са седиштем на адреси 27. марта бр. 12, Крагујевац, матични број 17551230, делатност здравствене установе - трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама – апотекама, која тренутно у свом саставу има 18 апотека. Једини члан ове установе је АУ BENU.

Сва друштва која су под контролом матичног друштва Phoenix групе се, у смислу члана 5. Закона, сматрају једним учесником на тржишту.

Спровођењем предметне концентрације подносилац пријаве ће стећи контролу над Апотекарском установом „LORA“, са седиштем на адреси Антифашистичке борбе 21г, Нови Београд, Република Србија, матични број 17754165 (у даљем тексту: Циљно друштво или АУ „LORA“). АУ „LORA“ је основана 21. јула 2009. године и регистрована у Регистру здравствених установа који води Агенција за привредне регистре Републике Србије. Циљно друштво се тренутно налази у власништву и под контролом физичког лица Александра Ивановића, а активно је у малопродаји фармацеутских производа у специјализованим продавницама – апотекама. Продаја се реализује преко ланца који тренутно обухвата 11 регистрованих апотека, које послују у Републици Србији на територији Града Београда и Општина Алексинац, Ариље, Сјеница, Чајетина, Ивањица, Лучани, Нова Црња.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као правни основ предметне концентрације, Комисији је достављен Уговор о купопродаји удела, закључен 30. децембра 2021. године, између подносиоца пријаве, у својству купца, и физичког лица Александра Ивановића, у својству продавца 100%

удела у Циљном друштву. Након спровођења предметне концентрације, Циљно друштво ће бити у власништву и под појединачном контролом подносиоца пријаве.

Предмет преузимања представљају следеће апотеке које су у саставу АУ „LORA“:

1. Апотека 1, Антифашистичке борбе 21г, Београд;
2. Апотека 2, Милинка Кушића 53, Ивањица;
3. Апотека 3, Светог Ахилија 22, Ариље;
4. Апотека 4, Републике 69, Гуча, Лучани;
5. Апотека 5, Тржни центар бб, Златибор, Чајетина;
6. Апотека 6, Патријарха Арсенија Чарнојевића 19а, Српска Црња, Нова Црња;
7. Апотека 7, Милорада Јовановића 1, Сјеница;
8. Апотека 8, Милинка Кушића 13, Ивањица;
9. Апотека 9, Тадија Андрића 12, Сјеница;
10. Апотека 10, Драгољуба Вујућа 26, Житковац, Алексинац;
11. Апотека 11, Уроша Стефановића 3, Ивањица.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2). Закона. На основу достављених финансијских извештаја и података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије, Комисија је утврдила да је постојала обавеза пријаве концентрације, јер је укупан приход учесника већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. став 1. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве је предложио да се за потребе оцене ефеката предметне концентрације, релевантно тржиште производа дефинише као тржиште малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава.

Phoenix Група, као група подносиоца је, у Републици Србији, посредством својих апотекарских установа активна у малопродаји фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама - апотекама. Циљно друштво је такође активно у малопродаји фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама - апотекама, и то на територији Града Београда и територији Општина Алексинац, Ариље, Сјеница, Чајетина, Ивањица, Лучани, Нова Црња.

Образлажући свој предлог, подносилац пријаве је навео да се делатност малопродаје односи на продају читавог спектра производа, попут оних који се могу добити само на лекарски рецепт, производа који се налазе у слободној продаји (тзв. over the counter) и производа који захтевају специјалан третман приликом складиштења и руковања, какав је случај са аналгетцима и запаљивим производима. Под медицинским средствима подразумевају се сви инструменти, апарати, уређаји и производи који се примењују самостално или у комбинацији, у циљу утврђивања дијагнозе, превенције, праћења лечења или ублажавања болести, повреда или инвалидитета итд.

Комисија је, у складу са својом претходном праксом, прихватила предлог подносиоца пријаве, и релевантно тржиште производа, за потребе оцене ефеката предметне концентрације, дефинисала као тржиште малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама.

У погледу релевантног географског тржишта, подносилац пријаве сматра да би са аспекта понуде фармацеутских производа и медицинских средстава у малопродајној делатности, ово тржиште требало дефинисати као национално, док са аспекта тражње, а с обзиром на специфичности малопродајне делатности, релевантно географско тржиште би требало посматрати као локално.

Имајући у виду локације апотека које су предмет преузимања, Комисија је за потребе оцене ефеката предметне концентрације дефинисала следећа релевантна географска тржишта: територију Града Београда и територије Општина Алексинац, Ариље, Сјеница, Чајетина, Ивањица, Лучани, Нова Црња.

Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је констатовала да су учесници у концентрацији активни у малопродаји лекова и медицинских средстава у специјализованим продавницама - апотекама на скоро свим дефинисаним релевантним тржиштима.

Комисији су достављени подаци у складу са којима је на територији Града Београда у 2021. години, пословало укупно 1012 апотека. Подносилац пријаве је у посматраном периоду на територији Града Београда контролисао 91 апотеку и по том основу имао тржишни удео од 8,99% на овом релевантном тржишту. Циљно друштво је у посматраном периоду поседовало укупно једну апотеку на територији Града Београда, што одговара тржишном уделу од 0,10%, према броју апотека. Преузимањем једне апотеке циљног друштва на територији Града Београда, подносилац ће незнатно увећати свој тржишни удео, који ће након спровођења предметне трансакције износити 9,09%. Као највећи конкуренти на овом релевантном тржишту наведени су: АУ Београд, која са 132 апотеке има тржишни удео од 13,04%, АУ Lilly, која са 93 апотеке има тржишни удео од 9,19%, АУ Dr. Мах, која са 51 апотеком има тржишни удео од 5,04% и АУ Oaza Zdravlja, која са 34 апотеке има тржишни удео од 3,36%. Комисија је констатовала да спровођење предметне концентрације неће проузроковати такве промене структуре овог релевантног тржишта које би водиле нарушавању или ограничавању конкуренције на овом локалном тржишту.

Према достављеним подацима, на територији Општине Алексинац, у 2021. години пословало је укупно 18 апотека. Подносилац пријаве је у посматраном периоду на овом релевантном тржишту поседовао једну апотеку, што одговара тржишном уделу од 5,56%, према броју апотека. Циљно друштво је у посматраној години на територији Општине Алексинац такође контролисало једну апотеку, што такође одговара тржишном уделу од 5,56%. након спровођења предметне трансакције, заједнички тржишни удео учесника у концентрацији ће износити 11,11%. Као конкуренти на овом релевантном тржишту, наводе се ЗУ Pet-Sar Farm и АУ Adonis, који са по три апотеке имају тржишни удео од по 16,67%, АУ Ниш Алексинац, АУ Ниш Житковац, ЗУ Filly Farm, који са по две апотеке имају тржишни удео од по 11,11% и АУ Dr. Max, АУ Lilly, АУ Remedia и АРР Јовић, који са по једном апотеком имају тржишни удео од по 5,56%. На основу наведеног, Комисија је констатовала да спровођење предметне концентрације неће значајно утицати на промену структуре овог релевантног тржишта, узимајући у обзир да је подносилац пријаве на територији Града Алексинца присутан са само једном апотеком, као и да је предмет преузимања једна апотека, а да је на овом локалном тржишту активан значајан број малих апотека које стварају јак конкурентски притисак.

Комисији су достављени подаци да је на територији Општине Ариље у 2021. години, пословало укупно 9 апотека. И подносилац пријаве и Циљно друштво поседују по једну апотеку на овом релевантном тржишту, што одговара тржишном уделу од по 11,11%. Спровођењем предметне трансакције, заједнички тржишни удео учесника у концентрацији ће износити 22,22%. Према достављеним подацима, у 2021. години, на територији Општине Ариље било је активно још четири учесника, од којих су АУ Ужице, АУ Žalfija, ЗУ Апотека Невен контролисали по две апотеке, са тржишним уделима од по 22,22%. Поред њих, на овом релевантном тржишту присутна је и ЗУ Kršenković, која са једном апотеком поседује тржишни удео од 11,11%. Комисија је констатовала да спровођење предметне концентрације неће довести до таквих хоризонталних преклапања и промене структуре овог локалног тржишта које би водиле нарушавању или ограничавању конкуренције на њему, имајући у виду да је предмет преузимања само једна апотека.

Приликом оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је констатовала да подносилац пријаве није присутан на релевантном тржишту на територији Општине Сјеница. Према достављеним подацима на територији Општине Сјеница у 2021. години је пословало укупно десет апотека. Циљно друштво је у посматраном периоду на овом тржишту контролисало две апотеке, чији тржишни удео је 20%. Као конкуренти на овом тржишту наводе се АУ Ужице, АПП Nisic и АПП Cucevic, који са по две апотеке имају тржишни удео од по 20% и АУ Lilly и АПП Apoteka Nova, које са по једном апотеком имају тржишни удео од по 10%. Комисија је констатовала да спровођење предметне концентрације неће довести до хоризонталних преклапања на овом тржишту, с обзиром на то да подносилац пријаве није присутан на њему и да ће реализацијом концентрације преузети тржишни удео циљног друштва на њему.

Према достављеним подацима, на територији Општине Чајетина подносилац пријаве није био присутан у 2021. години. Циљно друштво је у посматраном периоду поседовало једну апотеку и тржишни удео од 9,09%. Као највећи конкуренти на овом релевантном тржишту наведени су: АУ Ужице, која са четири апотеке има тржишни удео од 36,36%, ЗУ Kršenković и Апотека Ива, који са по две апотеке имају тржишни удео од по 18,18% и АУ Lilly и АУ Pharmatesa, које са по једном апотеком имају

тржишни удео од по 9,09%. Као и на претходном релевантном тржишту, Комисија је констатовала да спровођење предметне концентрације неће довести до хоризонталних преклапања на овом тржишту, с обзиром на то да подносилац пријаве није присутан на њему и да ће реализацијом концентрације преузети тржишни удео циљног друштва на њему.

Подносилац пријаве такође није присутан на територији Општине Ивањица, док је Циљно друштво присутно са три апотеке и тржишним уделом од 21,43%. Највећи конкуренти на овом тржишту су АУ Žalfija, која са две апотеке има тржишни удео од 14,29%, затим АУ Lilly, ЗУ Filly Farm, ЗУ Апотека Livada, ЗУ Kršenković, Апотека Mrvosevic, Апотека Alba, Апотека Iva 91, АУ Чачак и Апотека Sanu, који са по једном апотеком имају тржишни удео од по 7,14%.

Подносилац пријаве такође није присутан ни на територији Општине Лучани, где је присутно укупно седам апотека. Циљно друштво контролише једну апотеку и поседује тржишни удео од 14,29%. Највећи конкуренти на овом тржишту су: ЗУ Nikolić, која са три апотеке има тржишни удео од 42,86%, АУ Чачак, која са две апотеке има тржишни удео од 28,57% и ЗУ Melem pharm, која са једном апотеком има тржишни удео од 14,29%.

На територији Општине Нова Црња, на којој је активно укупно пет апотека, подносилац пријаве није присутан у посматраном периоду, док Циљно друштво контролише једну апотеку у има тржишни удео од 20%. Највећи конкуренти на овом тржишту су АУ Српска Црња, која са три апотеке има тржишни удео од 60% и АПП Kalitea, која са једном апотеком има тржишни удео од 20%.

Као и на претходном тржиштима на којима није присутан подносилац пријаве, тако и на тржиштима Општина Ивањица, Лучани и Нова Црња неће доћи до хоризонталних преклапања, будући да ће подносилац пријаве преузети већ постојећи тржишни удео Циљног друштва на њему.

Посматрајући појединачне општине где постоји активност обе стране (Град Београд, Општине Алексинац и Ариље) закључено је да укупан тржишни удео по броју апотека и по обиму продаје не доводи до забринутости у области конкуренције на тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава. Само у Општини Ариље је тржишни удео по броју апотека изнад 20%, али у тој општини постоји јака конкуренција од стране АУ Žalfija, АУ Ужице и Апотеке Невен. Поред тога, из података о тржишним уделима конкурената, може се закључити да и подносилац пријаве и Циљно друштво имају значајну конкуренцију која се огледа са једне стране у многобројним малим апотекама које су присутне на свим локалним тржиштима и које стварају јак конкурентски притисак. Мале апотеке представљају и значајну потенцијалну конкуренцију јер се континуирано отварају нове мале апотеке које подижу конкурентски притисак на овом релевантном тржишту. Са друге стране, на тржишту су присутни и јаки ланци апотека веће тржишне снаге од учесника у концентрацији. Пре свега, ту је ланац апотека у власништву државе, а као значајан конкурент за територију Србије појављује се АУ Lilly са јаком националном позицијом од преко 200 апотека.

Подносилац пријаве сматра и да предметна трансакција неће ограничити приступ тржишту малопродаје другим добављачима, нити отежати другим апотекама набавку

релевантних производа. Наиме, трансакција неће довести до јачања тржишне позиције Phoenix групе, нити ће циљне апотеке имати другачији третман у односу на друге купце ове групе. Ефекти предметне концентрације ће, према наводима подносиоца пријаве, допринети унапређењу ефикасности у пословању циљних апотека и подизању нивоа квалитета услуге која се пружа потрошачима. Према томе, приступ других добављача малопродајним каналима не може бити ограничен, нити циљно друштво намерава да прекине сарадњу са другим добављачима. Оно ће свакако набављати производе у већем износу од Phoenix групе, али ће наставити да послује и са другим добављачима. Поред тога, подносилац пријаве је навео да је промет лекова у Републици Србији у значајној мери регулисан релевантним прописима, пре свега Законом о лековима и медицинским средствима и подзаконским актима. Апотеке су у обавези да имају одређене лекове који се налазе на листама лекова, и у том смислу не постоји ланац апотека, нити појединачна апотека, која има један извор снабдевања, јер у том случају не би могла да испуни обавезу у погледу обавезног асортимана. На основу наведеног, Комисија је закључила да спровођење предметне концентрације неће проузроковати негативне вертикалне ефекте на дефинисаним релевантним тржиштима.

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић с.р.